

Тамара Пушкарьова – доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України, начальник відділу проектного управління Інституту модернізації змісту освіти, м. Київ, Україна.
Коло наукових інтересів: педагогіка вищої освіти, теоретичні засади інсайт-навчання, інноваційні технології навчання та викладання.

 pushkaryovat@gmail.com

 <https://orcid.org/0000-0001-7611-9516>

УДК 37.013.75/09

<https://doi.org/10.32405/2411-1317-2022-3-108-115>

ІНСАЙТ-ТЕХНОЛОГІЯ: ПРИРОДА, СТРУКТУРА, МОЖЛИВОСТІ

Анотація. У наведеній статті обговорено природу, структуру та можливості інсайт-технології в різнопланових варіаціях суспільно-виробничих відносин, у т.ч. і на ниві взаємодії між суб'єктами освітньої діяльності. У процесі досліджень було розглянуто семантичну подібність і відмінність фразеологізмів «психологічний інсайт» та «педагогічний інсайт» з приведенням розгорнутих пояснень стосовно категоріальної сутності їх лексичних складників. Обґрунтовано функціональну доречність використання інсайт-технології у процесі провадження педагогічної діяльності з метою забезпечення особистісного становлення здобувачів освіти. Розглянуто порівняльну характеристику сенсу психологічного та педагогічного проявів інсайту в контексті формування синергетичного ефекту від їх спільного виразу в процесі творчої діяльності учнів загальноосвітніх навчальних закладів. Означено умови, необхідні для прояву інсайту в дітей та підлітків, що, власне, й обумовлює мету статті в контексті встановлення взаємозв'язку між технологією інсайту та активною мотивацією учнів у процесі пізнання навколишнього світу за допомогою загальнонаукових методів дослідження.

Ключові слова: інсайт-технологія, педагогічна діяльність, особистісний розвиток учнів.

Постановка проблеми в загальному вигляді та її зв'язок з важливими науковими та практичними завданнями. Наше життя – це завше безперервне відкриття себе та навколишнього світу. Кожне нове сприйняття чи відчуття – це своєрідне осяяння. Це – інсайт. Феномен, який присутній в нас з народження, та інструмент, який можна відточувати й вдосконалювати. І тоді відкриття світу буде іще цікавішим, захоплюючим та кориснішим. У заданий спосіб навчитися бачити та розуміти світ – це ставати його складовим елементом, а перебувати в цьому світі – це значить бути в себе вдома, а відповідно й почувати себе спокійно, радісно та впевнено. Власне для цього і потрібно володіти технологією інсайту й робити інсайт-відкриття. Означений інструмент пізнання світу є націленим на перетворення світу, аби жити в ньому, як у школі радості.

У межах будь-якого простору та часу рушійною силою поступу людської генерації завжди виступали технологічні новації, які не тільки-но забезпечували отримання новітнього продукту, а й докорінно трансформували умови взаємодії між учасниками суспільно-значимих відносин.

Зі свого боку ускладнення форм виробництва матеріальних благ потребувало і потребує не лише кваліфікованих та обізнаних фахівців, а й творчо налаштованих виконавців.

У такий спосіб швидка технологізація суспільного виробництва так чи-то інакше ставить завдання щодо невідворотних перетворень у системі освіти, що, власне, й повинна готувати кваліфікованих, обізнаних та творчо налаштованих особистостей, які матимуть незборне бажання щось змінювати, осучаснювати й перебудовувати. Отже, освітньо-технологічні інновації стають відтепер невід'ємним складником навчально-виховної діяльності, теоретичною базою та практичним інструментом системі освіти, що передбачає зростання рівня якості освіти та всебічний розвиток кожної окремої особистості. І технологія інсайту в цім розумінні має відігравати свою особливу роль і свої призначення.

Аналіз останніх досліджень і публікацій з проблеми. Огляд публічних наукових робіт дозволяє визнати, що дослідження теоретико-методологічних та практико-методичних положень стосовно феномену інсайту взагалі та інсайт-технології зокрема не має на сьогодні достатньої наукової історії, а є новітньою педагогічною практикою, що вимагає від дослідників всебічного та ретельного з'ясування природи, структури й можливостей даної технології.

У тій або іншій площині феномен інсайту розглядали зарубіжні науковці: Едвард де Боно, Вільям Гордон, Макс Вертгеймер, Джо Гілфорд, Карл Дункер, Курт Коффка, Вольфганг Кьолер, Алекс Осборн, Елліс П. Торранс, Фріц Цвіккі, Міхай Чиксентміхай та інші. За своїм фаховим спрямуванням більшість із них були психологами, а, отже, їхні теоретичні розробки прикладалися до причин виникнення цього явища та процедури його проходження, не вдаючись до глибинного вивчення наслідкових проявів означеного феномену у провідних сферах соціокультурного простору: політичній, виробничій, науковій, освітній, мистецькій, інформаційній, логістичній та інших,

Проблеми інсайт-технології в контексті соціально-педагогічної діяльності досліджували вітчизняні вчені М. В. Білецька, Р. С. Гуревич, Н. А. Карпенко, В. Г. Кремень, Н. В. Кічук, О. М. Куцевол, В. О. Моляко, В. В. Павленко, І. П. Підласий, О. І. Пометун, С. О. Сисоєва, Г. С. Тарасенко, Л. І. Федулова, Л. Л. Халецька, Н. Б. Хамська, Н. В. Шатайло, Л. І. Шрагіна, В. М. Ямницький, О. І. Янкович та чимало інших науковців, які переймалися проблемою інноваційних освітніх технологій. Водночас наукові роботи щодо актуальності інсайт-технології (інсайт-навчання) є на сьогодні доволі нечисленими і такими, що не повною мірою розкривають природу, структуру та можливості інсайт-технології в контексті вирішення тих чи інших проблем, що виникають у ході освітньої діяльності.

Тому дослідження технології освітнього інсайту як педагогічної практики, що здатна активізувати особистісний розвиток дітей та підлітків, є не тільки актуальним завданням у векторі налагодження емоційно-асоціативного взаємозв'язку між суб'єктами навчально-виховного процесу, а й оригінальною формою виявлення суб'єктно-позитивних реакцій, які, врешті-решт, і повинні організувати ефективне піднесення особистості.

Мета статті полягає у встановленні природи, структури та можливостей технології інсайту, що передбачає активну мотивацію учнів у процесі пізнання світу та розв'язання проблемних питань, які є для них особистісно значущими й такими, що мають бути неодмінно вирішеними.

Виклад основного матеріалу. Безпосередньо поняття «технологія», за думкою В. Матвієнка, «виникло» й почало «працювати» в структурі технічної діяльності (Матвієнко, 2001, с. 71) та поступово, відповідно до міркувань Н. Віга, пронизало особисте середовище людини та умови її життя (Віг, 1988, с. 9–10). У такий спосіб виходить, що свого часу технологія визнавалася як масив знань щодо обробки й перетворення об'єктів переважно речової форми предметності, а на сьогодні, відповідно до бачення В. Зуєва, є беззаперечним та доцільним поширення технології на царину різних форм матеріальної та гуманітарної предметності (Зуєв, 2010, с. 26).

Підтвердженням соціалізації поняття «технологія» має слугувати активне застосування цього терміна в законодавчо-нормативних документах освітнього спрямування. У позначений спосіб освітянські технології стають на сьогодні не тільки знаряддям підвищення ефективності за-

своєння інформації учнями, а й інструментом уведення індивіда в суспільну громаду. За поданим фразеологізм «соціалізація технології» можна трактувати як вислів «технологія соціалізації», що обумовлює сукупність класичних знань, вагомих принципів та поведінкових моделей, залучення яких позначає зміст соціалізації дитини, тобто її підготовку до активної творчої діяльності, яка передвіщає сприйняття і вирішення новітніх завдань, яких не набували минулі покоління (Загарницька, 2011, с. 43).

Якщо звернутися до семантики поняття «технологія», доречно визначити традиційне тлумачення його складників: *техно...* (від грець. – *майстерність*) та *логос* (від грець. – *думка, поняття, наука*) за (Мельничук, 1985, с. 498). Видається, що технологія – це, з однієї сторони, виважена і науково-обґрунтована дорожня карта освітнього процесу, а вже з іншої – професійно-майстерне виконання ідей цієї дорожньої карти. При більш точному позначенні (за С. Френе) технологію в освіті доречно представити у форматі практичної та добре складеної дорожньої карти, яка надає можливість педагогу досягнути визначеної мети з найменшими для освіти дітей ризиками. Саме така, за баченням В. Сухомлинського, допомога надасть можливість учителю винайти залежність між тим, що він наразі робить, та тим, що у нього насправді виходить. (Сухомлинський, 1977, с. 646). За такого підходу освітні технології підвищують рівень креативності освітньої діяльності, коли активізуються творчі можливості як педагога, так і учнів.

Водночас технологізація освіти не повинна алгоритмізувати ідеї та дії учнів, знівелювати їхню роботу над собою, над своїми думками чи переконаннями. У своїх працях видатний філософ і педагог Г. Сковорода застерігав од того, аби за вказівкою куратора навчатись поспішаючи, не вникаючи в сутність предмета вивчення. Переосмислюючи власний досвід, наставник радив: «Чим повільніше ти навчаєшся, тим плодотворніше навчання. Повільна постійність нагромаджує кількість, яка більша від сподіваної» (Сковорода, 2005, с. 229). Саме в навчанні заради самого себе, а не для когось або чогось, і є сенс особистісного розвитку, адже згідно із думкою великого філософа «бути щасливим – це значить пізнати себе, взятися за свою долю та робити своє діло» (Демиденко, 2009, с. 118).

У такому разі виходить, що на сьогодні технологізація освітнього процесу є цінною не стільки стосовно організації й впорядкування його структурної побудови, скільки у плані гармонізації трьох основних сфер освітньої практики: когнітивної (набуття знань, умінь і навичок); комунікативної (обмін суб'єктною інформацією); креативної (виконання творчої діяльності). Синергетичний ефект від унікальної взаємодії позначених компонент має призвести як до підвищення інтелектуальної енергії освітнього процесу, так і до розширення індивідуальних творчих здобутків кожного з учасників такого процесу.

У цій площині можна визначити, що сутність природи інсайту як певного психологічного стану людини (дитини) або особливого поведінкового патерну, що супроводжує означений стан, полягає у формуванні в особистості здатності до підсвідомого (інстинктивного й інтуїтивного) усвідомлення якоїсь проблеми, її осмислення та безпосереднього розв'язання у формі оригінальної і своєчасної пропозиції. У такий спосіб актуально визнати, що інсайт – це стан інтуїтивного осяяння людини (дитини), що проявляється та у подальшому реалізується через здійснення творчих операцій на основі креативного світосприймання (пізнання) таким суб'єктом предметного світу.

Запровадження представленої вище практики в освітній діяльності маємо визначати як технологію інсайту, що є моделлю навчально-виховного процесу, у якій, завдячуючи формуванню креативних здібностей учнів, розвитку їхньої творчої активності та опануванню умінь інтуїтивного передбачення, а так само й підсвідомого осягнення змістовної сутності евентуальних процесів та явищ, в учнів підвищується рівень глибинного розуміння навколишнього середовища й з'являються навички формування оригінальних суджень і здогадок.

Оскільки в класичному розумінні інсайт сприймається як психологічний феномен (психологічний інсайт), що виявляє холістичне сприйняття проблеми і сприяє її розв'язанню через мимовільне знаходження оригінального рішення, то є логічним припускати можливість здійснення

подібної процедури і за умовами проведення навчально-виховної діяльності. У такий спосіб доречно розглядати можливість порівняння психологічного та освітнього інсайтів, оскільки освітній (педагогічний) інсайт є не тільки співвідносним до психологічного інсайту, він зумовлюється ознаками психологічного інсайту.

Визнаючи останню тезу як цілком справедливу необхідно відзначити, що деякі наукові течії розділяють психологічний і педагогічний інсайт, виходячи з того, що психологічний інсайт – це суто віртуальне явище, яке стосується винятково медичних проблем психології та психіатрії. А педагогічний інсайт – це інструментарій педагогічної практики, який дозволяє впливати на креативний розвиток особистості. Такий підхід має право на життя за урахування того положення, що і психологія, і педагогіка займаються одним і тим же питанням – розвитком творчо налаштованої особистості.

У такий спосіб на головну роль в освітній діяльності виступає інтегральне завдання стосовно поєднання бажань і потреб учнів та вимог суспільства щодо рівня освіченості його співгромадян. Отже, у контексті найсуттєвіших інтересів здобувачів освіти виступає завдання так визначити і зрозуміти нагальні вимоги, запити й потреби учнів, аби шляхом задоволенні бажань і очікувань учнівської спільноти досягнути поєднання психологічного та педагогічного інсайтів, а так само формування умов, які б забезпечували творче зростання молоді.

Застосовуючи принципи теорії подібності як дослідницького інструменту, заснованого на методі аналогій, тобто схожості об'єктів за деякими ознаками, у контексті порівняння психологічного і педагогічного інсайтів, можна порівняти зміст окремих найвагоміших складників означених інсайтів (табл. 1), і на основі експертизи їх контентів з'ясувати відповідні розбіжності чи збіжності в межах інтервалу від 0% до 100%. Не розглядаючи статистичні методи порівняння експертних оцінок і виявлення рівня конкордації (узгодження) думок експертів, окреслимо лишень заключне положення відносно того, що спорідненість усіх контентів відокремлених складників психологічного та педагогічного інсайтів при коефіцієнті конкордації 0,78, тобто достатньо високому рівні узгодженості експертних суджень у кожній парі складників, перебуває в інтервалі від 86% до 94%. У такий спосіб актуально стверджувати про достатньо високий рівень подібності рівнозначних складників психологічного й педагогічного інсайтів при середньому коефіцієнті подібності 90%. Ураховуючи те, що метод подібності не є цілком об'єктивним, у представленому дослідженні він використовується тільки з метою попереднього якісного оцінювання схожості контентів окремих парних складників психологічного та педагогічного інсайтів.

Таблиця 1

Порівняння змісту окремих складників психологічного і педагогічного інсайту*

Складники психологічного і педагогічного інсайту	
Психологічний інсайт (сфера психіатрії)	Педагогічний інсайт (сфера освіти)
Осяяння неконтрольований свідомістю людини акт, який характеризує короточасний момент відкриття істини чи ухвалення рішення	Збагнення підсвідомий, короткотривалий поштовх до здійснення якогось задуму, пов'язаного з розв'язанням навчального завдання
Інтуїція безпосереднє сприйняття, осягнення сутності без допомоги ранішнього досвіду, тривалих логічних розмірковувань чи-то доказів	Передчуття здатність дитини за утворених обставин несвідомо, за участі лише «шостого чуття», автоматично виконувати творчі дії
Вгадування здібність людини інтуїтивно здогадуватися про щось або робити прогностичні висновки щодо чогось на основі почуттів	Розпізнавання підсвідома звичка дитини розрізняти та усвідомлювати органами чуття найбільш правильні дії або рішення

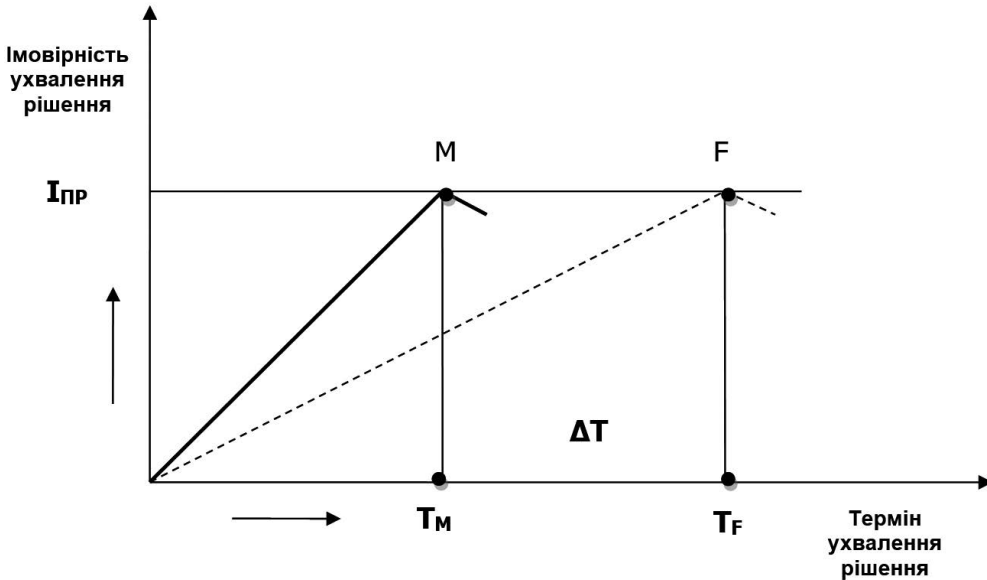
<p>Усвідомлення навичка індивіда осмислювати необхідність вчинення певної акції та знаходження сенсу в здійсненні визначеної поведінкової дії</p>	<p>Осягнення усвідомлення дитиною необхідності та правильності своїх бажань стосовно певних об'єктів предметного світу</p>
<p>Фантазія абсолютно нічим не обґрунтована вигадка про те, що на певний момент існує тільки-но в уяві, але не в реальній дійсності</p>	<p>Здогадування несподівано народжена думка стосовно речі, що не знаходиться поруч з дитиною, але ж образ якої чітко постає в її уяві</p>
<p>Уява здатність певної особистості відтворювати чи-то формувати в думках конструктивні та яскраві образи на основі чуттєвого досвіду</p>	<p>Передбачення особистісний інструментарій здогадування, який дитина може використовувати за умов планування своїх дій у майбутньому</p>
<p>Піднесення перебування особи у радісному, зачарованому стані задоволення та замилювання життям у цілому або якимось предметами зокрема</p>	<p>Захоплення відчуття незвичного інтересу та потягу до усвідомлення якогось об'єкту довкілля, що має бути неодмінно розпізнаним</p>
<p>Конструювання уміння індивіда розробляти, поєднувати, аналізувати, формувати та організувати щось нове із чогось відомого й звичного</p>	<p>Експериментування винаходження дитиною нових, оригінальних і самобутніх рішень при облаштуванні її життєвого та навчального простору</p>

* Складено автором на основі пояснень довідникового ресурсу і наукових статей

Матеріали, представлені в табл. 1, дозволяють висловити припущення стосовно того, що знання положень психологічного інсайту, його структури та змісту окремих складників уможливають перенесення їх сенсу на полотно педагогічної діяльності через формування в учнів навичок і умінь фантазувати, мріяти, експериментувати, захоплюватися, передбачати тощо. Водночас успіхи в опануванні педагогічного (освітнього) інсайту завбачують розвиток творчого піднесення учнів, підвищення рівня впевненості у власних силах, зміцнення та захист їх психічного самопочуття та психологічного благополуччя.

Оскільки учні базової школи допоки не мають необхідного знаннєвого й життєвого досвіду, тож є цілком природною та обставина, що у своїй освітній діяльності вони конче потребують мотивацій та підказок, які б стимулювали їх до здійснення нелегкої навчальної діяльності. За таким педагогічні установки та мотиваційні підказки (стимули, вказівки, поради) слугують тими педагогічними інструментами (суб'єктивними мотивами), які мають зараджувати підвищенню інтересу дітей до вивчення фактично незрозумілих і нецікавих для їхнього віку законів, постулатів, формул та усіляких інших відомостей зі сфери дорослого життя. До таких суб'єктивних мотивів (установок, підказок) маємо насамперед віднести заохочення учнів до використання в процесі навчальної діяльності змістовних складників (табл. 1) педагогічного (освітнього) інсайту, які мають передбачати залучення учасників навчального процесу до збагнення, осягнення, розпізнання, передчуття щодо певних об'єктів і явищ навколишнього середовища, що своєю чергою має призводити до активізації та інтенсифікації творчої діяльності учнів загальноосвітніх навчальних закладів, а так само й до підвищення готовності приймати важливі рішення.

На основі наведених вище думок можна визнати, що технологія інсайту в освіті не лише надає педагогічну установку або мотиваційну підказку учню, а й зменшує термін на ухвалення учнем відповідного рішення. На рис. 1 приведено графічну модель взаємозв'язку між імовірністю ухвалення рішення ($I_{пр}$) учнем та терміном ухвалення такого рішення (T) за двох випадків: а) фактичного (F) ухвалення рішення за нормальних обставин та б) умотивованого (M) ухвалення рішення при запровадженні технології інсайту.

F (*Factual*) – точка фактично-імовірнісного ухвалення рішення
 M (*Motivated*) – точка мотивовано-імовірнісного ухвалення рішення

Джерело: складено на основі матеріалів (Макарова, 2022, с. 25)

Рис. 1. Графічна модель тривалості ухвалення рішення учнем

Експертна оцінка тривалості ухвалення рішення за графічною моделлю, зображеною на рис. 1, представляє можливість встановити дельта період, який може бути представленим у вигляді рівняння ($\Delta T = T_F - T_M$), що демонструє той проміжок часу, на який може бути зменшений термін ухвалення рішення учнем під час навчально-виховної діяльності. Надана різниця між часовими зрізами фактичного (*factual*) ухвалення рішення (T_F) і мотивованого (*motivated*) ухвалення рішення (T_M) насправді виявляє якісний рівень реальної педагогічної установки або мотиваційної підказки, повідомлених учням під час проведення освітнього процесу. Безпосередній ефект надання учням педагогічної установки чи мотиваційної підказки виявляється в тому, що за їхньої практичної реалізації поведінкові дії учнів здобувають необхідної організаційної зорієнтованості на запланований навчальний результат, що, за думкою дослідниці Сьюзен Фовлер, є найсуттєвішою мотивацією будь-якої поведінки (Фовлер, 2018, с. 12).

Формально ефект надання учням педагогічної установки чи мотиваційної підказки може бути описаним, за ідеї В. Макарової, коефіцієнтом ефективності технології інсайту ($K_{ЕП}$):

$$K_{ЕП} = \frac{\Delta T}{T_F} = \frac{T_F - T_M}{T_F}, \quad (1)$$

$$\text{умови} \Rightarrow T_F > 0; T_M > 0; 0 < K_{ЕП} < 1; I_{пр} = \text{constant}$$

де: $K_{ЕП}$ – коефіцієнт ефективності технології інсайту; ΔT – дельта-різниця часових зрізів; T_M – часовий орієнтир мотивовано-імовірнісного ухвалення рішення із запровадженням технології інсайту, од. часового виміру; T_F – часовий орієнтир фактично-імовірнісного ухвалення рішення за нормальних обставин, од. часового виміру; $I_{пр}$ – імовірність ухвалення рішення, умовні од.

Адаптуючи економічну формулу до умов освітньої діяльності є доречним надати деякі пояснення, що стосуються окремих показників формули (1). Отже, за умови ефективного використання технології інсайту часовий орієнтир (зріз) мотивовано-імовірнісного ухвалення рішення (T_M) може набувати тенденцію до зменшення й тоді, за незмінності показника (T_F), відбуватиметься збільшення дельта-різниці часових зрізів (ΔT), а відповідно з цим і збільшення коефіцієнта ефективності технології інсайту ($K_{ЕП}$). У формалізованому вигляді надані вище міркування можна представити так:

$$I_{ПП} = \text{constant}; T_F = \text{constant}$$

$$T_M \rightarrow \min \Delta T \rightarrow \max K_{ЕП} \rightarrow \max$$

У статусі прикінцевих положень є доречним сформулювати судження про те, що будь-які механізми активізації та інтенсифікації творчої діяльності учнів, і в т.ч. застосування в наданому контексті технології інсайту, неодмінно сприяє особистісному зростанню індивідуума й відкриває принципово нові горизонти для його ефективного навчання і виховання. Водночас урахуовуючи ту ситуацію, що феномен інсайту в психологічному сприйнятті визначається виявом радості, осяяння й піднесення, технологія освітнього (педагогічного) інсайту у вигляді педагогічних установок чи-то мотиваційних підказок формує творче, емоційне, розкуте та доброзичливе навчальне середовище, в якому учні сприймають нове й народжують щось своє – оригінальне та самобутнє.

Висновки і перспективи подальших досліджень Підсумувавши, можна дійти висновку, що одним із завдань освітньої діяльності стає пробудження в учнів стану інсайту на засадах мотиваційної установки чи педагогічної підказки стосовно їх пізнавальної поведінки щодо певного явища чи процесу, які відбуваються в навколишньому середовищі. Знання педагогом інсайт-психології дитини має продуктивно впливати на її емоційну поведінку при розв'язанні складного завдання або ж ухваленні підсвідомого рішення.

Окрім мотиваційного заохочення, технологія освітнього інсайту допускає зменшення терміну ухвалення (знаходження) учнем необхідного рішення щодо поставленого навчального завдання. Суб'єктна націленість на результат є, за окресленою технологією, формою мотивації (імпульсом, заохотою, стимулом) для дітей та підлітків. І лише така організації навчально-виховного процесу, що буде здатна дослідити та проаналізувати механізми заохочення (мотивування) учнів, матиме надію на виконання освітніх завдань.

Використані джерела

- Віг, Н. (1988). Технологія, філософія і політика. *Технологія і політика*, 7–15.
- Демиденко, Г.Г., Петришин, О.В. (2009). *Історія вчень про державу і право*. Право.
- Загарницька, І. (2011). Соціалізація дитини: сутність, фактори, технології. *Нова парадигма*, (104), 41–51.
- Макарова, В.В. (2022). Інсайт-технологія при формуванні купівельної поведінки споживачів за умов запровадження маркетингу відносин. *Агросвіт*, (1), 20–26. www.agrosvit.info/1_2022/4.pdf
- Матвієнко, В. (2001). *Соціальні технології*. Українські пропілеї.
- Мельничук, О.С. (Ред.). (1985). *Словник інішомовних слів*. Головна редакція Української радянської енциклопедії.
- Сковорода, Г. (2005). *Твори в 2-х томах. Трактати. Діалоги. Притчі. Переклади. Листи* (Т. 2). Обереги.
- Сухомлинський, В.А. (1977). *Павлівська середня школа; Розмова з молодим директором. Вибрані твори в 5 т.* (Т. 4). Радянська школа.
- Фовлер, С. (2018). *Націлені на результат. Що насправді мотивує людей* (Ю. Кузьменко, Пер.). Наш формат.

References

- Demydenko, H.H., Petryshyn, O.V. (2009). *Istoriia vchen pro derzhavu i pravo*. Pravo.
- Fowler, S. (2018). *Natsileni na rezultat. Shcho naspravdi motyvuie liudei* (Yu. Kuzmenko, Per.). Nash format.

- Makarova, V.V. (2022). Insait-tekhnoloziia pry formuvanni kupivelnoi povedinky spozhyvachiv za umov zaprovadzhennia marketynhu vidnosyn. *Ahrosvit*, (1), 20–26. www.agrosvit.info/1_2022/4.pdf
- Matviienko, V. (2001). *Sotsialni tekhnologii*. Ukrainski propilei.
- Melnychuk, O.S. (Red.). (1985). *Slovyk inshomovnykh sliv*. Holovna redaktsiia Ukrainskoi radianskoi entsyklopedii.
- Skovoroda, H. (2005). *Tvory v 2-kh tomakh. Traktaty. Dialohy. Prytchi. Pereklady. Lysty* (T. 2). Oberehy.
- Sukhomlynskyi, V.A. (1977). *Pavlyska serednia shkola; Rozмова z molodym dyrektorem. Vybrani tvory v 5 t.* (T. 4). Radianska shkola.
- Vih, N. (1988). Tekhnolojiia, filosofiiia i polityka. *Tekhnolojiia i polityka*, 7–15.
- Zaharnytska, I. (2011). Sotsializatsiia dytyny: sutnist, faktory, tekhnologii. *Nova paradyhma*, (104), 41–51.

Tamara Pushkarova, Dr. Sc. in Education, Professor, Corresponding Member of the NAES of Ukraine, Head of the Project Management Department, Institute for Modernization of Education, Kyiv, Ukraine
Research interests: higher education pedagogy, theoretical foundations of insight learning, innovative learning and teaching technologies.

INSIGHT TECHNOLOGY: NATURE, STRUCTURE, OPPORTUNITIES

Our life is always a continuous discovery of ourselves and the world around us. Each new perception or feeling is a kind of enlightenment. This is an insight. A phenomenon that is present in us from birth and a tool that can be sharpened and improved. And then the discovery of the world will be even more interesting, exciting and useful. To learn to see and understand the world in a given way is to become its constituent element, and to be in this world means to be at home, and accordingly to feel calm, joyful and confident. Actually, this requires mastering the technology of insight and making insight-discovery. The designated tool for learning about the world is aimed at transforming the world in order to live in it like in a school of joy.

Within any space and time, the driving force of the progress of the human generation has always been technological innovations, which not only provided the latest product, but also fundamentally transformed the conditions of interaction between the participants of socially significant relations. The complication of forms of production of material goods, for its part, always and still needs not only qualified and knowledgeable specialists, but also creative performers.

The article discusses the nature, structure and possibilities of insight technology in different variations of social and industrial relations, including the field of interaction between subjects of academic activity. During the research was considered semantic similarity and difference of the phraseological units “psychological insight” and “pedagogical insight”, with detailed explanations regarding the categorical essence of their lexical components. The functional expediency of using the insight technology in the process of pedagogical activities to ensure the personal development of students is substantiated. The comparative characteristics of the meaning of psychological and pedagogical manifestations of insight in the context of the formation of a synergistic effect from their joint expression in the process of students’ creative activity of students in general educational institution are considered. Necessary and sufficient conditions have been identified, which not only prepare students for the manifestation of the phenomenon of insight, but also contribute to the consolidation of creativity skills in fantasizing, inventing, constructing, reasoning, etc.

Keywords: insight, technology, pedagogical activity, personal development of students.